

OdrowąŜ-Sypniewska). Šlo bohužel vesměs o příspěvky nenápadité, omezující se na mechanické přenášení dávno diskutovaných problémů a známých pojmových nástrojů do nových významových domén.

Radek Ocelák

THE 25TH EUROPEAN SUMMER SCHOOL IN LOGIC, LANGUAGE AND INFORMATION (ESSLLI 2013)

Ve dnech 5.–16. srpna 2013 proběhl v prostorách Heinrich Heine Universität v německém Düsseldorfu už pětadvacátý ročník evropské letní školy logiky, jazyka a informace (ESSLLI). Akce je každoročně pořádána Asociací pro logiku, jazyk a informace (FoLLI), jednotlivá hostitelská města se v rámci Evropy střídají. Cílem organizátorů je vytvářet platformu pro setkávání vědců z oblasti logiky, lingvistiky, informatiky a filozofie, poskytovat zájemcům další vzdělávání v těchto souvisejících disciplínách a přispět tak k větší mezioborové interakci. Během dvou týdnů se letní školy zúčastní kolem pěti set frekventantů z celého světa, a to především z řad studentů doktorského studia a akademických pracovníků, registrace je ale otevřená i široké veřejnosti.

ESSLLI obvykle nabízí okolo padesáti kurzů různých úrovní, od úvodních seminářů pro začátečníky po kurzy vyžadující již značně pokročilou znalost dané problematiky. Semináře jsou rozděleny do čtyř paralelních bloků, rozvrh si každý účastník sestavuje dle svého individuálního zaměření. V rámci pětadvacátého ročníku ESSLLI měli zájemci na výběr z vyrovnané nabídky kurzů zaměřených na jednotlivé titulní oblasti. Pozornost byla věnována jak tradičním tématům (aspekt, genericita, mluvní akty, syntaktická analýza), tak novým trendům (opinion mining, vztah formální logiky a umělé inteligence). Mezi přednášejícími byli zastoupeni také čeští odborníci — pracovníci Ústavu formální a aplikované lingvistiky MFF UK v Praze připravili semináře věnované komputační morfologii nebo strojovému učení. Programový výbor je tak zařadil mezi špičky oboru — další kurzy vyučovali například Hans Kamp nebo Carl Pollard.

Kromě kurzů jsou pro zájemce připraveny nejrůznější workshopy a plenární přednášky nabízející hlubší vhled do specifických problémů daného odvětví. Samostatné workshopy byly zacíleny mimo jiné na problematiku diskurzu nebo na využívání bayesovských metod. Odpolední plenární přednášky zajistili Ulrike Satterová, která hovořila o automatickém dokazování, nebo Gerald Penn, který poukázal na paralely mezi Pāṇiniho gramatikou a současnou gramatikou generativní. Sebastian Löbner se ve své podnětné přednášce vrátil k principu kompozicionality, zpochybnil ale homomorfismus syntaxe a sémantiky a pokusil se vyvrátit zažitá tvrzení tradiční formální sémantiky. Poslední přednáška Patricka Blackburna nazvaná *Past, Present and Future* věnovaná temporální logice vtipně navázala na závěrečné shrnutí dosavadní historie letní školy. S výjimečnou odpolední přednáškou vystoupil také Stefan Müller z Freie Universität Berlin, který představil projekt Open Acces in Linguistics a poukázal na problémy související s vydáváním akademických textů. Detaily projektu jsou dostupné na internetových stránkách <<http://hpsg.fu-berlin.de/OALI/>>.

Nedílnou součástí ESSLLI bývá tradičně konference ve formální gramatice, která se v roce 2013 konala po osmnácté. Konference je zaměřena na výzkum a aplikace formálních a matematických metod při zkoumání přirozeného jazyka a příspěvky pokrývají oblasti formální a počítačové fonologie, morfologie, syntaxe, sémantiky i pragmatiky. Letos byla zvláštní pozornost věnována Lambekovým kalkulům, posluchače dle diskuse zaujala také plenární přednáška Chung-chieh Shana s názvem *Od distribuční sémantiky k formální gramatice a zpět*, odkazující se k mnoha praktickým důsledkům aplikace obou těchto disciplín při práci s velkým množstvím jazykových dat.

Nabídka letní školy ESSLLI bývá doplněna také o studentský panel, v rámci kterého je asociací FoLLI udělována cena za nejlepší dizertaci v oboru, E. W. Beth Dissertation Prize. Pro rok 2013 byla udělena dvěma studentům, a to ze Stanfordské univerzity a z Univerzity v Lorraine. Příspěvky ve studentské sekci by se měly týkat několika oblastí, na výběr jsou logika a jazyk, jazyk a informatika, případně logika a informatika a jsou představovány jako prezentace nebo ve formě posteru. Sborník ze studentské části pak vydává nakladatelství Springer, které také udílí svou vlastní cenu za nejlepší prezentaci a nejlepší poster v daném ročníku.

Příští ročník European Summer School in Logic, Language and Information se uskuteční 11.–22. srpna 2014 opět v Německu, hostit jej bude univerzita v Tübingenu. Bližší informace je možné získat na internetové adrese <<http://www.esslli2014.de/>>.

Kateřina Veselovská

THEORETICAL ISSUES IN SIGN LANGUAGE RESEARCH CONFERENCE AND SUMMERSCHOOL (TISLR 11), 7.-13. 7. 2013, UNIVERSITY COLLEGE LONDON

Osobnosti lingvistiky znakových jazyků, jako jsou Trevor Johnston, Adam Schembri, Ceil Lucas, Peter C. Hauser, Christian Rathman, Gauran Mathur, Bencie Woll, Karen Emmorey, Susan Fischer aj., v Londýně představili své nové výzkumy a hypotézy, na kterých právě pracují či pracovali. Této události, kterou letos zorganizovali pracovníci známého londýnského Deafness Cognition And Language Research Centre (DCAL), se zúčastnilo přes 400 delegátů z celkem 35 zemí světa, mezi nimi i studenti pražského oboru čeština v komunikaci Neslyšících.

Témata z oblasti lingvistiky znakových jazyků, která se, jak bylo vidno z příspěvků, ve světě řeší, jsou zaměřena především na psycho- a neurolingvistiku. Jenom o metodě tzv. eye-trackingu se na konferenci i letní škole hovořilo několikrát. Eye-tracking je technologie, která původně sloužila v armádě ke sledování pohybů lidského oka. Současné přístroje zaznamenávající pohyby očí umí sledovat, kam se člověk dívá, na co zaostřuje a které pohyby vnímá intenzivněji a které selektuje. Výsledky, jež tímto měřením vznikají, slouží k dalším výzkumům, které se zabývají především akvizicí neslyšících dětí v souvislosti s rozvojem myšlení a kognitivního chápání. Konkrétně si výzkumníci pokládají např. tyto otázky: může a ovlivňuje vizuálně motorický jazyk kognitivní myšlení?, liší se pohyby obličeje a očí u lidí, kteří jsou aktivní uživatelé zna-